

virkende regering. Hvis regeringen bliver ved med at sætte sig på bagbenene, så må vi fra flertallet jo diktere forløbet og eventuelt stemme regeringen ned på sagen.

Keld Albrechtsen (EL):

Enhedslistens principielle holdning i en sag som denne, der vedrører samhandel med ulandene, er, at den samhandel skal tilrettelægges på en sådan måde, at den kommer miljøet og de fattigste mennesker i verden til gode, og at den ikke tilrettelægges sådan, at den alene tjener de store multinationale selskabers interesser, således som det er tilfældet med det bureaukratiske licenssystem, som er blevet indrettet i EU.

En af konsekvenserne af EU-systemet og licenssystemet er, at man både i de tidligere europæiske kolonier, i de tidligere franske kolonier i Caraibien osv. og i Latinamerika har cementeret det monopol, som de fem store bananselskaber har på distribution og en stor del af produktionen globalt set af bananer. Det har yderligere svækket f.eks. de latinamerikanske fagforeningers muligheder for dels at sikre deres medlemmers løn- og arbejdsvilkår, dels at sikre det miljø, som bananarbejderne skal arbejde i.

Det har der nylig været konferencer om. Der var bl.a. en 2-dages-konference om bananproduktionen, som blev indledt i tirsdags i Lyngby her i København, og dér fortalte repræsentanter fra fagbevægelsen i Latinamerika om, hvorledes bananarbejderne arbejder under vilkår, hvor de udsættes for sprøjtegifte, som fremkalder kræftsygdomme, sterilitet, nerveforstyrrelser, hudlidelser osv., arbejdsforhold, som vi aldrig nogen sinde ville acceptere her i Danmark.

Og det er sådanne selskaber, som har ansvaret for sådanne arbejdsforhold, som man uddeler licenserne til. Det er ikke alene en forkert ulandspolitik, men det er også dybt amoralisk, at man har et sådant system.

Hvorfor skal disse store bananmonopoler, som i forvejen havde alt for stor magt, foræres disse licenser? Det er ret beset en ubegribelig ordning, man har fået vedtaget i EU med den danske regerings stemme som den udslag-givende.

Jeg vil også nævne, at den amerikanske fagbevægelse direkte rammes af alle former for undertrykkelse som følge af disse selskabers dominans politisk og økonomisk i de pågældende lande, som jo er svage. Jeg nævnedes før, hvorledes der ved Geests plantager i Costa Rica

er blevet sat politisoldater ind, som sårede bananarbejderne, da de forsøgte at strejke, fordi arbejderne blev fyret og lønningerne blev sat ned.

Vi har også set, hvordan formanden for den costaricanske bananarbejderfagforening har udtalt, at det er helt almindeligt, at bananselskaberne ansætter paramilitære korps, som de bruger til at skræmme bananarbejderne med.

Hvorfor skal vi være med til gennem udstedelse af EU-licenser at favorisere disse selskaber, som bruger alle midler, selv de mest beskidte, til at undertrykke bananarbejderne i Amerika?

Enhedslisten ønsker ikke, at hverken tidligere franske kolonier eller latinamerikanske lande skal favoriseres på hinandens bekostning. Vi ønsker et system, hvor de fattige lande, uanset om de ligger i Amerika eller Afrika, uanset om det er Nicaragua eller Ghana, får samme stilling i forhold til det europæiske marked, således at det, som er afgørende for, om de skal have en favorisering på markedet, er, om det er fattige lande.

Vi har godt hørt og set, at SF påstår, at vores forslag ville medføre, at nogle fattige ulande kom i vanskeligheder. Jeg tror, det er en argumentation, SF har fra de caraibiske lande. Hvis de caraibiske lande får et særligt problem, må vi jo kigge på det. Det er vi absolut villige til, hvis de kan dokumentere, at de er specielt fattige. Men jeg tror nok, at lande som Ghana og Nicaragua står med endnu større problemer. Vi vil ikke være med til at overlade de latinamerikanske lande til de store bananmonopoler, og det er årsagen til, at vi er medforslagsstillere her.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Nu har vi tidligere her i dag berørt hr. Keld Albrechtsens noget særprægede oplevelse af et kapitalistisk system og fri markedsøkonomi til styrkelse af de fattige, og det er også sådan, at det fremgår af hr. Keld Albrechtsens ordførertale, at det nuværende system favoriserer de store selskaber, tjener de store selskabers interesser og styrker monopolerne.

Så vil jeg gerne spørge hr. Keld Albrechtsen, hvorfor monstro det så kan være, som det fremgår af bilag 13, alm. del, i notat fra Udenrigsministeriet, af 4. oktober 1995 oversendt til Europaudvalget, hvori der redegøres for banansagen, at den amerikanske handelsrepræsentant,